

Ministr zemědělství na návštěvě Slovenska: Shodli jsme se na nutnosti dalšího snižování byrokracie, budeme jej požadovat po nové Evropské komisi

02. 07. 2024

1. 7. 2024 - Tisková zpráva — Společná zemědělská politika, dovozy z Ukrajiny, odlesňování a problémy spojené s velkými šelmami byla témata dnešního jednání ministra zemědělství Marka Výborného (KDU-ČSL) a slovenského ministra zemědělství a rozvoje venkova Richarda Takáče na Loveckém zámku v Topoľčiankách. Věnovali se také dvojí kvalitě potravin. Ministr Výborný pozval kolegu Takáče na jubilejní, 50. ročník mezinárodního agrosalonu Země Živitelka v Českých Budějovicích.

„V mnoha bodech jsme s ministrem Richardem Takáčem navázali na naše lednové jednání. Věnovali jsme se konkrétním krokům a opatřením, které přijaly naše resorty pro zjednodušení společné zemědělské politiky. Z pohledu efektivnějšího nakládání s jejími finančními prostředky se zájmem vnímáme proaktivní slovenský přístup k zavádění finančních nástrojů, které by měly mít v moderním dotačním systému stále větší uplatnění ve srovnání s nevratnými dotacemi. Významný prostor pro zjednodušení je však stále na Evropské komisi. Na tom jsme se s Richardem Takáčem shodli a budeme po nové Komisi požadovat, aby byrokracii výrazně omezila,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný.

„Na našem společném jednání rezonovalo především téma zjednodušování implementace společné zemědělské politiky, a to zejména v rámci přímých plateb, kde se při digitalizaci inspirujeme právě i našimi západními sousedy, tedy Českem. Také u nás plánujeme spustit Portál farmáře, abychom našim zemědělcům zjednodušili práci,“ uvedl slovenský ministr zemědělství Richard Takáč.

Ministři hovořili i o situaci na komoditních trzích v důsledku dovozů z Ukrajiny a možných dopadech potenciálního vstupu Ukrajiny do EU na evropské zemědělství. Ten by přinesl řadu nových možností pro naše zemědělce, současně by ale zásadně změnil současnou podobu společné zemědělské politiky, a ta by tak musela projít radikální změnou.

„Není to ale úplně aktuální téma, nově připravované společné zemědělské politiky se to nedotkne. Musíme se tak zaměřit především na celkovou konkurenceschopnost evropského zemědělství vůči třetím zemím,“ řekl ministr Výborný.

Richard Takáč v souvislosti se slovenským jednostranným zákazem dovozu 14 položek zemědělských produktů z Ukrajiny informoval Marka Výborného o aktuální situaci a možném dalším vývoji.

„Dlouhodobě říkám, že by spotřebitelé měli preferovat lokální produkci, to je samozřejmě to nejlepší i z pohledu uhlíkové stopy. Je potřeba ukazovat spotřebitelům výhody lokální produkce,“ uvedl ministr Výborný s tím, že Česká republika má dlouholetou pozitivní zkušenost se značkami kvality jako je Klasa, Regionální potravina nebo Bio.

Pokud jde o odlesňování, je podle českého ministra zemědělství největším problémem další výrazné zvýšení byrokracie, které návrh přináší.

„Hlavní je, aby Evropská komise včas připravila kvalitní informační systém a kategorizaci zemí podle rizikovitosti odlesňování. Tyto parametry ale stále neznáme, což vnáší do příprav na národní úrovni značnou nejistotu. Pokud Komise tyto kroky nenaplní, obávám se, že bude nutné účinnost nařízení odložit. S kolegou Takáčem jsme se shodli, že budeme apelovat na Maďarsko, které nyní předsedá Radě EU, aby bylo v tomto aktivnější a po Komisi chtělo odklad. Důležitá je v tomto i spolupráce s nově zvolenými europoslanci,“ řekl ministr Marek Výborný.

V souvislosti s problematikou velkých šelem považuje Marek Výborný za velmi důležitou koordinaci monitoringu šelem, upřesnění přístupu ke stanovení příznivého stavu jejich populací i k zajištění dostatečné podpory farmářů kvůli ochraně jejich stád a kompenzaci škod. To vše je podle něj nutné řešit urychleně bez ohledu na probíhající debatu o ochraně vlka v rámci Bernské úmluvy.

„Důležitým tématem našeho jednání byla i dvojí kvalita potravin. Informoval jsem kolegu Takáče, že díky novele zákona o potravinách jsme v roce 2021 na národní úrovni dvojí kvalitu potravin zcela zakázali. Za porušení zákazu může provozovatel potravinářského podniku dostat pokutu do 50 milionů korun. Státní zemědělská a potravinářská inspekce vytvořila pro provozovatele potravinářských podniků veřejnosti Metodiku kontroly. Je dostupná i v angličtině a zaznamenali jsme na ni pozitivní ohlasy od zahraničních dozorových orgánů,“ uvedl český ministr zemědělství.

Přestože Evropská komise předložila souhrnnou zprávu o stavu implementace legislativy a je patrně zlepšení, podporuje Marek Výborný další snahy o posílení vhodných řešení, a to bez ohledu na hranice. „Je důležité, aby problematice dvojí kvality potravin i nadále společně věnovaly pozornost dozorové orgány členských států i Komise,“ řekl.

Vzhledem ke své poloze patří Slovensko k nejvýznamnějším obchodním partnerům ČR. Dlouhodobě je na 2. místě v pořadí všech zemí dle hodnoty agrárního vývozu z ČR a na 4. nebo 5. místě v pořadí zemí dle hodnoty agrárního dovozu. Obrat agrárního zahraničního obchodu ČR se Slovenskem byl v roce 2014 zhruba 58 mld. Kč a do roku 2023 vzrostl přibližně 1,4krát na 82,2 mld. Kč. Hodnota agrárního vývozu ČR na Slovensko se od roku 2014 zvýšila ze 42,9 mld. Kč na 59,7 mld. Kč v r. 2023. Pokud jde o hodnotu agrárního dovozu ze Slovenska do ČR, vzrostla z 15,1 mld. Kč v roce 2014 na 22,5 mld. Kč v roce 2023. Dlouhodobě kladné saldo vzájemného agrárního zahraničního obchodu dosáhlo loni 37,2 mld. Kč. Výsledky vzájemného agrárního zahraničního obchodu ČR – Slovensko za první čtvrtletí roku 2024 ve srovnání se stejným obdobím roku 2023 ukazují nárůst na straně vývozu (asi o 12 %) i dovozu (zhruba o 8 %).

Vojtěch Bílý

tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství